F 2682/2 J 13030

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐԿԱՎՈՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՓՅՈՒՌՔԻ ՕԳՏԱԿԱՐ

Հրատարակվում է Ս. Պետերբուրգում 1 Հունվարի 1920 թ. թիվ 1

ԱՄԵՆԱՀԱՐԳԱՅԻՆ ԱՆՎՃԱՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

1920 թ. (ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱՎԱՅԿԱՆ) 1920 թ.

Библиотека

ԱՅՍ ԹԻՎԻՆ ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐԸ

Հայկական Հարցի մասին մեր ընթերցողները լաւ գիտեն, որ մենք միշտ ջերմ համակրութեամբ ենք վերաբերուել հայ ազգի ձգտումներին, որ նա ունենայ իր ազատ պետականութիւնը։ Մենք միշտ ցաւակցել ենք հայ ազգի տառապանքներին, որ նա ենթարկուել է վերջին տարիներում։ Մենք միշտ ուրախացել ենք հայ ազգի յաջողութիւնների վրայ։ Եւ մենք միշտ ուզել ենք, որ հայ ազգը ունենայ իր ազատ պետականութիւնը։

Այդ մեր ցանկութիւնը մենք յայտնել ենք մեր թերթի էջերում, ինչպէս նաեւ մեր ընթերցողների հետ անձնական խօսակցութիւնների ժամանակ։

Մեր ցանկութիւնը կատարուեցաւ։ Հայ ազգը ունի իր ազատ պետականութիւնը։ Հայ ազգը ունի իր ազատ պետական թերթը։

Մենք ուրախ ենք, որ մեր ցանկութիւնը կատարուեցաւ։ Մենք ուրախ ենք, որ հայ ազգը ունի իր ազատ պետականութիւնը։ Մենք ուրախ ենք, որ հայ ազգը ունի իր ազատ պետական թերթը։

Մենք ուրախ ենք, որ մեր ընթերցողները ունեն իրենց ազգային թերթը։ Մենք ուրախ ենք, որ մեր ընթերցողները ունեն իրենց ազգային

საქართველო

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ხიდის დღე

პარასკევს, იანვრის 2-ს 1920 წელს სრულიად საქართველოში

დღისით:

ჭუჭებში ივლის პროცესია, გაჰყიდის საგანგებოდ გამოცემულ გაზეთს „მხიარობის დღეს".

ოხვალიხში წარმოდგენილი იქნება:

ტრში: „ლალატი"—ა. სუმბათაშვილისა. მონაწილ. ბაბაშიძე ვას., აბაშიძე ტ., ანჯაფარიძე ვ., გამყრელიძე ვ., გუნია ვ., ზარდალიშვილი ი., მუროსიძე ა., სარჩიმელიძე გ., ციმაკურიძე ე., ციშვილი ნ., ჩერქეზიშვილი ე., ჩხეიძე ნ., ჭიაური მ.

ი. „ხამზადიხი"—უმიკაშვილისა და შარეი ი. ჟვიძისა საგანგებოდ ამ დღისთვის დაწერილი. მონაწილ. გოცირიძე ნ., დადიანი შ., კარგარეთელი ალ., ჟვიძე ი., სარაული მ., როსტოვცევი, ლაბაშიძე შ., ყიფიანი კ., ჩარკვიანი დ., ციმაკურიძე ე., ჯიქია გ.

ში: ქართული სამუსიკო საზოგადოების საოპერო სტუდია დასდგამს არაკიშვილის ოპერას „თქმუ-

ლება შოთა რუსთაველზე". ორკესტრი და ბალეტი სახელმწიფო თეატრისა.

4. მუშათა ცენტრალურ კლუბში „გამცემი"—ი. გედევანიშვილისა.
5. ნაძალადევის კლუბში: მოხსენება თეატრზე, პიესები—„ჯერ დაიხოცნენ და მერე დაკრწილდენ" და შარეი.
6. ჭუშტაიდის კლუბში: იგივე.
7. ვერის აუდიტორიაში: „ხალამო წარმოდგენა".
8. საბურთალოს თეატრში: „სიძე სიმამრი".
9. ორთაჭალის კლუბში: „პატარა კაცი".
10. ერთობის უბანში: „დე-ძმა".
11. ავჭალის აუდიტორიაში: „სალამო წარმოდგენა მოხსენებით".
12. ავლაბრის თეატრში: „წარმოდგენა მოხსენებით".
13. სახელოსნო კლუბში: „პეპო" და მოხსენება.
14. ნავთლუღის მუშათა კლუბში: „წარმოდგენა"—

ადგილების ფასი ყველგან მომატებულია.

სალამოთი:

ყველა თეატრებში გაიმართება სალღესასწაულო წარმოდგენა-სალამოები.

ქუთაისში

დღისით: მოწყობილი იქნება დიდი პროცესია ქუჩებში.

სალამოთი: ქალაქის თეატრში გამართული იქნება საზეიმო წარმოდგენა საუკეთესო ძალების მონაწილეობით.

ასეთივე საზეიმო წარმოდგენა-სალამოები გამართული იქნება შემდეგ ადგილებში:

1. ფოთში	5. ჭიათურაში	9. სამტრედიაში	13. სიღნაღში
2. სოხუმში	6. შორაპანში	10. ახალ-სენაკში	14. ველისციხეში
3. გორში	7. ბორჯომში	11. ლანჩხუთში	15. თელავში
4. ხაშურში	8. ზესტაფონში	12. ოზურგეთში	16. დუშეთში

„მხიარობის დღის" მომწყობი მთავარი კომიტეტი.

319 2—1

ო. გაჭონია

კბილების შემკრები აგენტი თბილისის და ამიერ-კავკასიის ყველა გუბერნიებისთვის

თავის კლიენტებს ულოცავს

ახალ წელს

განცხადების მიღება შეღავათიან პირობებში

ოლღას ქუჩა, № 6, კანტორა „განათლება" (ტელ. 3-44)

ან მინაზე სასამართლოს მოლოში, არშაკუნოვის შუკა, საკუთარი სახლი.

1—1

ქიმერიონი

ქართველ მწერალთა კლუბი

(რუსთაველის პრ., 21, „ყოფ. „ანონა")

ყოველ დღე საათის 1—5-დის

სადილი

რუშინიული ორკესტრი ცნობილ ანგელეხკოს ხელმძღვანელობით.

სალამოს შეკრება 9 ნახ. ს. პროგრამის დაწყება 10 ნახ. ს.

კახური ღვინო

საუკეთესო ხარისხისა და შედარებით იაფ ფასებში

გითუმად და წვრილად შეიძლება შეძენა

ბ-ების მეორისახლეთა ქტიონერულ საზოგადოებისაგან

„ხური ღვინო"

ორორა რუსთაველის (გოლოვინსკის პროსპ.) № 40.

ოლღის ქუჩა № 40.
დამფუძნებელ კრების (სასახლის) ქ. № 6.
ჩერქეზიშვილის და პავლოვსკის კუთხე № 109.

გიილება ხელის მოწერა

920 წლისთვის

ერაოებული საყმაწვილო ჟურნალი

კადეტი"

(წელიწადი მეთექვსმეტე)

ეძლევა განათლების სამინისტროსაგან. გამოდის გაფართოებით საგანგებოდ მოწვეულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით.

მცირე წლოვანთა და მოზრდილთათვის

ლა გამოდა: მცირე წლოვანთათვის თვეში ორჯერ.
„ მოზრდილთათვის „ ერთჯერ.

იურად ორივე გამოცემის ფასი 150 მან.

კალ-ცალკე . . . 85 „
სახვარი წლით . . . 90 „

მისამართი: თბილისი „ნაკადულის" რედაქცია, რუსთაველის (ყოფილი გოლოვინის) პროსპექტისა და დავითის ქუჩის კუთხე, შემოსავლელი დავითის ქუჩიდან № 2 ტელეფონი № 7—56.

321 10 1

ახალი წლისთვის

წელს ახალი წელი საქართველოში, შედარებით შარშანდელთან მშვიდობიანობის ნიშნის ქვეშ მიდის.

შარშან ახალ წელს საქართველოს მხედრობა ხანაიხის და სადახლოს ბრძოლის ველზე შეხვდა და მთელი საქართველო ძარღვებ დაჭიმული ამ დღეს ომზე ფიქრობდა.

ქართულმა მხედრობამ ღირსეულათ მოიხადა თავისი ვალი, ერთხელ ზედმეტად ძლევით შეიმოსა მისი იარაღი და რომ ჩვენს მართველებს შეძლებოდათ მოგებულ ბრძოლის გამოყენება ეს ომი ეპოქა იქნებოდა საქართველოს ისტორიაში.

ამ ომის გარდა სხვა ომი არც ყოფილა, დვინკინის იარაღის ყლარუნი ჯერ-ჯერობით სისხლის დაუღვრელათ გათავდა და ბოლშევიკების გამისვლები გურიაში და სხვა პროვინციებში შეუძლებელია შეედაროს იმ გამოსვლებს, წინათ რომ ჰქონდათ ადგილი დუმაშეთსა და სამეგრელოში.

ამ წლის განმავლობაში ქართველი ხალხი უფრო შეეჩვია მშვიდ სამოქალაქო ცხოვრებას; ძველი დემაგოგიის ცხვლება და სოციალისტური იდეალებიც თანდათან ჰქრებიან—და მხოლოდ მართველ პარტია დოქტრინიორობს და არ უნდა შეეგუოს ხალხის ფსიქოლოგიას, თუმცა ყოველ დღე ატოვებიებს მათ ცრუ—სოციალისტურ პოზიციებს—და იხვეს იმ გზებისკენ რომელსაც აჩვენებს გროვნული ოპოზიცია.

თუ დამოუკიდებლობა მენშევიკებისთვის მოულოდნელი ნაბიჯი იყო, რომელსაც მთელი თავის არსებობის დროს ებრძოდენ და დამოუკიდებლობის გამოცხადების წინ „პოგრომებს" აწარმოებდენ ეროვნულ პარტიების წინააღმდეგ, მას შემდეგ რაც ხალხმა იგემა დამოუკიდებლობა, იგრძნო ეროვნული თავისუფლება და გამოიჩინა სახელმწიფოს შექმნის ნებისყოფა მენშევიკები იქცევენ, რომ ყველაფერი ეს მათი საქმეა, და ყველე დავიწყების მისცეს ლოზუნგი: დამოუკიდებლობა არ არის ჩვენთვის ფეტიშიო.

თუ ეროვნულ სახელმწიფოს შექმნის ნებისყოფა ქართველ ხალხში გაიზარდა ისეთი პროპორციით, როგორც ამდენხანს, მაშინ არავითარი ეჭვი არ არის იმაში, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობა მკვიდრ ნაბიჯს გადადგამს და რაც უნდა პარტიული შემადგენლობის არ იყოს მთავრობა ამას ანგარიშს გაუწევს და ჰკუაში ჩახვდება.

ჩვენ ვიმედოვნებთ, რომ ქართველი ხალხის ბუნებრივი ნიჭი სახელ მწიფოს აშენებისა, ამ წელს უფრო გარკვეული გამოჩნდება.

შინაგან ცხოვრების მოწესრიგება თანდათან განამტკიცებს საქართველოს საერთაშორისო მდგომარეობას და ასწყვს პრესტიჟს, რაც გამოიწვევს ჩვენ დამოუკიდებლობის ცნობას.

ეს კი შეჰქმნის ქართველ ხალხში დიდ სტიმულს ახალი სახელმწიფოებრივი შეშაობისთვის

წელს, მართალია, მშვიდობიანი წელი აპირობს დიდგომას, მაგრამ სახლის დგარის საფრთხეზე უფრო საშიშარიც შიშილობის საფრთხე, წლევანდელი მოსავლობა ბიდებს ამ შიშს და ითასჯერ მეტი გაფრთხილებით, ვინემ წინათ უნდა იყოს გამოყენებული ყოველივე საშუალება, რაც თავიდან აგვაცილებს ამ საფრთხეს, და მოგეხ იდებს კატასტროფას.

ყველაფერი ეს დამოკიდებულია ამ შეგნებაზე, რომელსაც გამოიჩენს ჩვენი ხალხი და ჩვენი მთავრობა.

„JE SOLE" იტალიელთა ფინანსთა წრეების გაზეთი კავკასიის შესახებ

გაზეთი „სოლე"-ში დაბეჭდილია წვრილი „კავკასიის" სათაურით.

„შეცნაური მოხსენება კავკასიის ეკონომიური საკითხების შესახებ, რომელიც გამოაქვეყნა ვაჭრობის სამინისტრომ—ამოწურებს რომ მიუხედავად იმისა, რომ კავკასია მდებარეობს ორ კონტინენტის შუა და ევროპიელთათვის გზა გახსნილია—ეს ქვეყანა მაინც იფარავს თავის მიწის ქვეშ ჯერ ხელშეუხებელ განძს.

რუსეთის იმპერიის ძალა-უფლებამ დიდი როლი ითამაშა ამ სიმდიდრის შენახვაში. მაშინ როდესაც მრეწველობას განვითარება უშალეს პროკლასიშიმდის იყო ასული; ზარმაცი „ყვლიკანი" თავის სიმდიდრეს იმდენს ამუშავებდა, რამდენიც საჭირდებოდა.

იტალიელთა ინიციატივას და მის საქმიანობას ბევრი რამ შეუძლიან გააკეთოს კავკასიის სიმდიდრეთა დამუშავებისთვის. აუარებელი ტყეები, უთვალავი მინერალური წყლები, ნაყოფიერი მიწები, ძლიერნი წყალ-ჩანჩქერნი—ყველა ესენი ელიან შუშათა ხელს, დამუშავებას ეკონომიურად მოლონიერებას, წინსვლას და პროგრესს.

კავკასიის ხალხი ცნობილია როგორც გრძნობა განვითარებული ხალხი. და იტალიელთა თან. მშრომლობა არ შეიძლება არ იყოს სასიამოვნო თვით უნდობელ ნაციონალისტებისათვის კი.

პირველ ყოვლად უნდა დაჭერილ იქნას მათთან მტკიცე კავშირი ვაჭრობა-მრეწველობის დარგი გასავითარებლად. აქ რაამე მრეწველობის წარმოება ომიანობის და უკანასკნელ პოლიტიკურ საქმეების გართულების გამო—სრულიად შესწყდა.

ამან გარდა, სხვა და სხვა სახელმწიფოებმა, რომელნიც დაარსდენ რევოლიუციის შემდეგ რამდენჯერმე გამოიცვალეს თავიანთი ფულის ნიშნები.

ამრიგად აქ ფულის ქაოსი არის, სადაც ტრიალებს ყოველი ძველი რეჟიმის ფული. დიდმა გასაგალმა და ხარჯებმა ზოგიერთი სახელმწიფოები აიძულეს ბონების გამოშვება, რომელსაც მოჰყვა კურსის დაცემა. ამას მიუმატეთ სპეკულიაციაც და პოლიტიკურ მდგომარეობის მერყეობაც.

აქედან აშკარაა, თუ რად არი ძვირფასი საზღვარგარეთელი ფული.

იტალიელთა ლირას ფასი—გადიდდა. ამასთანავე ბელს უშლის უკრაინაც, ომმა და რევოლიუციამ დაშალა და გაანადგურა გზები.

ამის მიუხედავად კავკასიაში მრეწველობის განსავითარებლად მაინც ხელსაყრელი პირობებია (მანუფაქტურა, ზეთის ხილი, მანქანები და მატორ-ავტომობილების მიწედვით) ჩვენ შეგვიძლიან მივიღოთ მათგან (მარგანეცი, ნავთი, მატყლი, ბამბა, თამბაქო და სხვა).

უნდა ვიცოდეთ რომ ამგვარ კავკასია არის აუცილებელი გასავალელი გზა სპარსეთისკენ—რომლიდანაც შეიძლება დიდი კომერციულ საქმეების დაჭერა".

სომხეთ-აზერბაიჯანის უსიანსმოვნება

სომხეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის დეპეშა ბ. ვ. გეგეჭკორთან.

საგარეო საქმეთა მინისტრმა გეგეჭკორმა სომხეთის საგარეო საქმეთა მინისტრისაგან შემდეგი შინაარსის დეპეშა მიიღო:

„სომხეთის მთავრობამ ცნობები მიიღო რომ ორდუბატისა და ნახიჭევანის მუსულმანები, ხალიფ-მეისა და ხალიფ-ფაშის ხელმძღვანელობით თავს დასხმიან სომხეთის სოფ. მოხტანს. ს. აკულისი ალყა შემორტყმულია და საშინლათ ნადგურდება, მცხოვრებთ ყველები დასჭრეს. შეტევა გრძელ დება. სომხეთის მთავრობას არ შეუძლია აულგრილად უცქიროს ნახიჭევანისა და ორდუბატის მაჰმადიანთა მიერ სომხეთისა და აზერბაიჯანის პრემიერთა შორის 23 გიორგობისთვეს დადებულ ხელშეკრულების დარღვევას.

სომხეთის მთავრობამ მიმართა აზერბაიჯანის მთავრობას ბოლო მოეღოს ხსენებულ სისხლისღვრას, წინააღმდეგ შემთხვევაში მომავალ სისხლისღვრის პასუხისმგებლობა აზერბაიჯანის მთავრობაზე იქნება.

აზერბაიჯანის დიპლომატიური წარმი მადგენელის ნოტა უმაღლეს კომისარს პასუხს

ქრისტეშობისთვის 30-ს საქართველოში მყოფ აზერბაიჯანის დიპლომატიურ წარმომადგენელის მოადგილემ ბატ. ვექილოვმა ინახულა მოკავშირეთა უმაღლესი კომისარი ამიერ-კავკასიაში პოლკ. ჰასკელი, ჰქონდა მისთან ხანგრძლივი საუბარი მიმდინარე საკითხების შესახებ და დაბოლოს გადასცა მას შემდეგი შინაარსის ნოტა:

„ჩემგან მიღებულია ცნობები, სომხეთის ჯარის მიერ ერევნის გუბერნიის მაჰმადიანთა რამოდენიმე სოფლის აწიოკების შესახებ. აწიოკებულ სოფლებიდან თბილისისაკენ მოდიან ასობით ლტოლვილები.

საჭიროდ მიმაჩნია გაცნობოთ, რომ სომხეთის მთავრობის აგრესიული გაწყობილებამ, იარაღით დაიმორჩილოს მაჰმადიანთა ის რაიონები, რომელთაც ნებით არა სურთ მათ მფარველობის ქვეშ შევიდნენ, მიიღწია აზერბაიჯანის ხალხის ფართე მასაწდე, უკანასკნელი აღელვებული სომხების სიშხეციით ითხოვს თავის მთავრობისაგან შესაფერი ზომები მიიღოს თავის ხალხის გადასარჩენად.

დღეს:

დამფუძნებელმა კრებამ ქრისტეშობისთვის 30-ს სხდომაზე აირჩია: საგარეო მინისტრად გრიგოლ ლორთქიფანიძე და იუსტიციისად რაჟდენ არსენიძე.

პოლონურ გაზეთების ცნობით დენიკინსა და ანტანტას შორის ახალ უთანხმოებაა იჩინა თავი. მიზეზი უთანხმოებისა—ყუბანის მიერ პურის მიცემაზე უარია.

დასავლეთის ასპარეზზე პოლონეთის ჯარები მოქმედების დაწყებას აპირებენ.

პოლონეთის ჯარებმა კიევის მიდამოებში რამდენიმე მნიშვნელოვანი სტრატეგიული პუნქტი დაიჭირეს.

იაპონიამ ამერიკას 30 მილიონ მანეთის მეორე სესხი გაუხსნა.

წერილები:

მეთაური—ახალი წლისთვის.
მესტვირული—ახალ-ცილ-მუნჯი.
რადიო-პორის ცნობები—გან-განი.
მანდატი—ბარბარე ერისთავი.
პაპის დეპეშის მასაა და ჩვენი საეკლესიო პოლიტიკა—ნიკ.

ჩვენის მხრით თქვენს მადალ-კეთილ შობილების ყურადღებას მივაქცევ იმას, რომ სომხეთის მთავრობის უკანასკნელ გამოსვლებში, ისე როგორც ბან-გუზარის მიმდინარეობებზე თვე-დასხმა, რომელსაც ადგილი ჰქონდა სომხეთ-აზერბაიჯანს შორის 23 გიორგობისთვეს დადებულ ხელშეკრულობის შეგნებულ დარღვევად ითვლება.

სომხეთის მთავრობამ მიმართა აზერბაიჯანის მთავრობას ბოლო მოეღოს ხსენებულ სისხლისღვრას, წინააღმდეგ შემთხვევაში მომავალ სისხლისღვრის პასუხისმგებლობა აზერბაიჯანის მთავრობაზე იქნება.

აზერბაიჯანის დიპლომატიური წარმი მადგენელის ნოტა უმაღლეს კომისარს პასუხს

ქრისტეშობისთვის 30-ს საქართველოში მყოფ აზერბაიჯანის დიპლომატიურ წარმომადგენელის მოადგილემ ბატ. ვექილოვმა ინახულა მოკავშირეთა უმაღლესი კომისარი ამიერ-კავკასიაში პოლკ. ჰასკელი, ჰქონდა მისთან ხანგრძლივი საუბარი მიმდინარე საკითხების შესახებ და დაბოლოს გადასცა მას შემდეგი შინაარსის ნოტა:

„ჩემგან მიღებულია ცნობები, სომხეთის ჯარის მიერ ერევნის გუბერნიის მაჰმადიანთა რამოდენიმე სოფლის აწიოკების შესახებ. აწიოკებულ სოფლებიდან თბილისისაკენ მოდიან ასობით ლტოლვილები.

დამფუძნებელი კრება

ქრისტეშობისთვის 30-ის სალამოს სხდომა.

მთავრობის თავმჯდომარის ბ. 5 ორდანიას განცხადება.

ახალი სამინისტრო.

ბ. ბ. ამას წინად ამ ტრიბუნიდან თქვენ გამოგეცხადათ, რომ დაარსდა ახალი სამინისტრო. ესაა დღემდე ცალ-ცალკე არსებულ მომარაგების სამმართველოსა და შრომის სამინისტროს შეერთებული ერთი უწყება. ამას ჩვენ მოვლატენთ ორი ახალი სამინისტრო: იუსტიციისა და სამხედრო.

სახელმწიფო და ვაჭრობა-მრეწველობა

შომარაგების სამმართველოსა და შრომის სამინისტროს შეერთების შესახებ უნდა მოგახსენოთ შემდეგი: ყველას კარგად მოგეხსენებათ ის ეკონომიური კრიზისი, რომელიც დღეს ჩვენში არსებობს. კერძო პირები ვერ ახერხებენ და არც შეუძლიათ ამ მდგომარეობის ჩაყენება ნორმალურ კალაპოტში. ამიტომ მთავრობა იძულებული შეიქნა თვითონ ჩარეულიყო აღებ მიცემობის საქმეში და ვაჭრობა-მრეწველობას გაძღოლოდა როგორც კერძო გაჯარი. თანამედროვე მწვავე პირობები ვისმე პირადი სურვილით არ არის გამოწვეული, არამედ იმ ობიექტური პირობებით რომლის გავლენაშიც ყველა ვიმყოფებით. ხაქმე ისაა, რომ არა თუ ჩვენისთანა პატარა სახელმწიფოებში, არამედ დიდ სახელმწიფოებშიც ჩამოვარდა ეკონომიური კრიზისი. ეკონომიური კრიზისი იმაში მდგომარეობს, რომ დღეს ჩვენში და სხვაგანაც მეტი იხარჯება, ვიდრე კეთდება.

მიზეზი ასეთი მდგომარეობისა უკანასკნელი მსოფლიო ომია. ომმა ისე გაანადგურა ყველაფერი, რომ ახალი საზოგადოებები ველარ ახერხებენ ძველი ეკონომიურ პირობების აღდგენას. ვანადან საჭონელი მუშაადება ნაკლები ვინემ ეს საჭირო არის, კერძო პირები იძულებულნი არიან ასწიონ ფასი. ცხადია, ის საჭონელი რომელიც ასეთს პირობებში კერძო პირიდან გამოდის სპეკულიაციის საგანი იქნება—და არც შეიძლება სხვანაირად იქნეს. კონკურენციის კანონის ძალით კერძო პირი იძულებული შეიქნა ფასი აიწიოს. ასეთს ობიექტიურ მდგომარეობაში რომ დავსტოვოთ ხალხი, ის სპეკულიაციის მსხვერპლი გახდება. ამ საჭმეში უნდა ჩაერიოს სახელმწიფო და აწეწილ-დაწეწილ ეკონომიური ცხოვრება ნორმალურ კალაპოტში ჩააყენოს. ამ გზას დაადგა არა მარტო ჩვენი რესპუბლიკა, არამედ ისეთი სახელმწიფოები, რომელნიც უფრო ვაჭრობა-მრეწველობის თავისუფლებას ჰქადაგებდენ.

აი, ბატონებო, ამ გარემოებით ვხელმძღვანელობდით ჩვენ, როდესაც, მომარაგების სამმართველო შრომის სამინისტროს შევუერთეთ. იყო სხვა მოსაზრებაც. მათ შორის ბევრი რამ არის საერთო. მშრომელი კლასი, უმთავრესად მომხმარებელი კლასია და სახელმწიფომაც პირველად ის უნდა იყოლიოს მხედველობაში. ის, რასაც იყიდის სახელმწიფო, ის უნდა დაურიგდეს მშრომელ კლასს და ამას იზამს შრომის სამინისტრო.

იუსტიციისა და სამხედრო სამინისტრო

ეხლა უნდა განვაცხადო, რომ მთავრობამ თავის წრეში შემოიყვანა ორი ახალი სამინისტრო.

იმ დროს, როდესაც ეს კაბინეტი სდგებოდა, ორი სამინისტრო ერთს პირს ჩავაბარეთ. ეს იყო შინაგანი და სამხედრო სამინისტრო. უნდა ითქვას, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტრომ თავისი მოვალეობა ჩინებულად შეასრულა. მის შემწეობით დღეს ჩვენ გვყავს ძლიერი მხედრობა. მისივე ენერგიული მეცადინეობით მშვიდრო კავშირი დამყარდა რეგულიარულ ჯარსა და გვარდიას შორის.

სამხედრო სამინისტროს შესახებ ჩვენ ვიმსჯელეთ და ამ თანამდებობაზე. მოვიწვიეთ გრ. ლორთქიფანიძე. (ხმა. სამხედრო განათლებით არის?) უნდა მოგახსენოთ, სამხედრო შინისტრისათვის არ არის საჭირო რომ ის უთუოდ მხედარი იყოს.

რაც შეეხება იუსტიციის სამინისტროს, მისი მდგომარეობა სენატის დაარსების შემდეგ უფრო გამარტივდა. საქმე ისაა, რომ ის რაც ძველ რუსეთში მოქმედებდა, ის კანონ-

წინდაწინ ნდობას უცხადებენ თბილისის მომავალ კონფერენციას.

ყოველივე უსიამოვნების თავიდან ასაცილებლად, უმორჩილესად გთხოვთ მთელი თქვენი ავტორიტეტი გამოიყენოთ, რათა ბოლო მოეღოთ სომხეთის ჯარის მიერ მშვიდობიან მცხოვრებლების არა ადამიანურის ვნებათ აწიოკვასა".

ნები დღეს ჩვენშიდაც მოქმედებენ, რაც ჩვენს მდგომარეობას სრულიად არ შეეფერება. ამ სფეროში ბევრი რამ არის გასაკეთებელი. ჩვენ მოვალეობა ენერგიული მუშაკი რ. არსენაძე.

მომავლის პერსპექტივები

როდესაც ჩვენ ეს დაბეჭდილება გამოვაქვეყნეთ, მხედველობაში გვქონდა მომავლის პერსპექტივები. ჩვენ გვინდა ყველა თავის ჰოსტზე იდგეს. შეძლები ამ ახალი სანებში ჩრდილოეთიდან საფრთხე მოგველოდეს. თუ დენიკინი დამარცხდა, ბოლშევიკები ჩვენსკენ გამოემართებიან. ამიტომ ჩვენ დღესვე უნდა შევქმნათ მაგარი ფრონტი. მთავრობა ფიქრობს გააძლიეროს მართვა-გამგეობა, გვარდია, შინაური წესრიგი და მე დრმად ვარ დარწმუნებული, როდესაც ეს გაკეთდება მაშინ ყოველგვარი საფრთხე აგვცილდება.

უცხოეთი

საქართველო

ბოსფორ ამერიკაიჯანის შეტაკება ზანგიბაზარში

ამერიკაიჯანის მისიასთან არსებულ საინფორმაციო ბიურო იუწყება, რომ ამერიკაიჯანის საგარეო საქმეთა მინისტრმა დეკემბრის 27 შემდეგი დეპეშა გაუგზავნა სომხეთის საგარეო საქმეთა მინისტრს: „დღეს ცნობები მივიღეთ, რომ სომხეთის მთავრობამ დეკემბრის 21 სამხედრო მოქმედება დაიწყო ზანგიბაზარის რაიონის მაჰმადიანთა წინააღმდეგ. იმავე დღეს განადგურებულ და აყლაბულ იქნა სოფ: კარაგაბაზარი. დეკემბრის 22 იგივე ბედი ეწვია სოფ. სულუხანდუს. გხლა ბრძოლა სწარმოვდს ს. ს. ჩაბანკერსა და კარაკიშლახში. თუ ეს ცნობები მართალია, ცხადია, სომხეთის მთავრობამ ამით დაარღვია ნოემბრის 23 სომხეთისა და ადერბაიჯანის შორის დადებული შეთანხმება მსურს ვირწმუნო, რომ მაშინ, როდესაც ორი რესპუბლიკის კონფერენციამ უკვე დაიწყო მუშაობა მსჯელობულ შეთანხმებისათვის ზურგის შეკცევას სომხეთის მთავრობა არ დაუშვებს და არ შეჰქმნის ნაღდვილ დაბრკოლებებს ორი ხალხის შორის კეთილ და მტკიცე ურთიერთობის დასამყარებლად“.

რუსეთი

ბოლშევიკების სამხ. ცნობა

დეკ. 30. კარელიის ყელზე მზვერავთა შეტაკება სწარმოებს. ნარვის რაიონში სასტიკი ბრძოლაა. მტერი ქიშიურ ყუმბარებს უშენს ჩვენს პოზიციებს. შიდ ვერსზე ქ. ნარვის დასავლეთით, ჩვენმა ჯარმა გადალახა მდ. ნაროვა, მაგრამ იძულებული გახდა უკან დაეხია და ისევ გადმოსულიყო მდინარის მარჯვენა ნაპირზე. წამოვიყვანეთ 100 ტყვე. დვინის რაიონში ჭრის რაზმი გადმოვიდა მდ. დასავლეთ დვინაზე, მაგრამ ჩვენ კონტრერიშით უკუ ვაგდეთ. ჩერნიგოვის რაიონში ჩვენი ჯარი იბრძვის ქალაქ ჩერკასის ირგვლივ კრემენჩუგის რაიონში ჩვენმა ჯარმა აიღო სადგ. პავლიში. ეკატერინოსლავის რაიონში ჩვენი ჯარი მიადგა დნეპრს მდ. ვორსკლას შესართავთან, ვიდრე ქ. ეკატერინოსლავამდე. პავლოგრადისა და გრიშინოს რაიონში ჩვენმა ჯარმა წინ წაიწია. ჩვენ ავიღეთ ქ. ბახმუტი და სამხრეთისაკენ წინ წავიწიეთ. მილლეროვის მიმართულებით ჩვენ ავიღეთ სადგური გლუბოკოე. ჩვენი ცხენოსანი რაზმი შეიჭრა კრივოროგეიში, დაამარცხა მტრის ჯარი და ხელთ იგდო 4 ზარბაზანი და სხეა სურსათი. მდ. ჩირის რაიონში ჩვენი ჯარი იბრძვის ჩერნიშევსკაიას აღმოსავლეთით. უსტ-მედვედიცასა და მდ. იღოვლის შორის ჩვენი ჯარი მტერს სდევნის. ჩერნოგორიის რაიონში ჩვენი ჯარი წინსვლას განაგრძობს, ნოვო-ნიკოლაევკის მიმართულებით კალჩუნინის რკინის გზის აღმოსავლეთით ჩვენმა ჯარმა აიღო ქ. ალექსანდროვსკი. რკინის გზა სავსეა მტრის მიერ დატოვებული სამხედრო ქონებით.

მდგომარეობა როსტოვში.

ხარატოვი, დეკ. 28 ცარიცინიდან გამოქცეულის სიტყვით, იქ საშინელი სიძვირე, ეპიდემია, უმუშევრობა და შიმშილობა სუფევს. მტრის ჯარი გიხრწნა. მთვრალი ოფიცრები ახდენენ რეკვიზიციას. ქალაქში 11 სახრჩობელა სდგას. პოზიციაზე ძველი ოფიცრები აღარ დარჩენილან. იმათი უდიდესი ნაწილი კავკასიისკენ გაიპარა. იქითვე გარბის ცარიცინის ბურჟუაზია.

უთანხმოება დენიკინსა და ანტანტის შორის.

ციტებსკი, დეკ. 27. პოლონურ გაზეთების ცნობით დენიკინსა და ანტანტის შორის ახალმა უთანხმოებამ იჩინა თავი. მიზეზი უთანხმოებისა ყუბანის მთავრის მიცემაზე ყარია.

საშინაო

(სააქ. დეპ. საათ.)

პოლ. კომენინის მოხსენება

ფრანგმა სოციალისტმა პოლ. კომენინმა, რომელიც კავშირ „იკლარტის“ უმთავრესი მდივანია და რომელმაც მიზნად დაისახა ფრანგების და გერმანელების დაახლოვება, პარლიაში მოხსენება გააკეთა საზოგად. მიზნების შესახებ: „ფოსიშე ციტუნგმა“ აღწერილი დაუთმო მის წერილს, სადაც იგი „კლარტის“ მიზნებზე ლაპარაკობს. წინასიტყვაობაში გაზეთი ამბობს, რომ კომენინის მიზნებს უმთავრესში ვეთანხმებით, დეტალებში კი არაო. კომენინი კლემანსოს უცქერის, როგორც გერმანიის რეაქციის უმთავრეს მიზეზს, გერმანიის იმპერიალიზმში, ეს საფრანგეთის რეაქციის ნაყოფი არისო. ერთი მხარე მიზეზია მეორე მხარის მოქმედებისაო. ყველა, ვინც თავის მთავრობას ებრძვის იგი მთელი ევროპიაისათვის შრომობსო. დამოუკიდებელ ზავის მოსურნე, ანტიმილიტარისტ-სოციალისტებსა და დემოკრატებს არა სურთ სისხლის ღვრა, არა, მათ სურთ ნამდვილი რევოლუცია მოახდინონ ორივე ქვეყნის შემეცნებაშიო. გერმანიის სულის განთავისუფლების საშვალება ყველა თავისუფალ მოქალაქის საერთაშორისო იმპერიალიზმის წინააღმდეგ დემოკრატიულ შეერთებაში მდგომარეობსო. ამიტომ კი საჭიროა ორივე ქვეყნის შორის ხანგრძლივი დამოკიდებულება იმ მიზნით, რომ პარალელურად იმუშაონ იარაღით ხელში ორივე ქვეყნის რეაქციის დასამხობად.

გერმანია

რესტავრაციული განზრახვანი

გაზეთ „პოსტ“-ის სიტყვით კათოლიკური პარტიის მიერ მავარიის პრეზიდენტის კანდიდატურაზე წამოყენებულია ბივარიელი პრინცი რუპრეხტი ფონ-დერ-ჰოლცი რუსეთის შესახებ.

„ტანი“ მოკლეთ გადმოგვცემს გენერალ ფონ-დერ-ჰოლცის წერილის აზრს რომელიც მოთავსებულ ყოფილა კონსერვატორთა გაზეთ „დეიტშე ტაგეზსტეიტუნგ“-ში. წერილი კოლჩაკდენიკინის სიმპატიური განწყობილებით არის დაწერილი სადაც გენერალი აღნიშნავს რომ ბოლშევიკების ძალის დაქსაქსვა მეტად ადვილია, რომ დენიკინს კარგად ხელს უწყობდეს ინგლისი. ინგლისი ძალიან ცდილობს ბალტიის მხარეზე თავის დიდ გავლენის მოპოვებას.

იუსტიციის სამინისტროში.

სამხედრო სავანგებო სასამართლო სამტრედიაში.

ქუთაისის ოლქის სასამართლოს პროკურორი დეპეშით აცნობებს იუსტიციის მინისტრს, რომ სამტრედიაში პალატის პროკურორის წინადადებით, დაარსდა სამხედრო სავანგებო სასამართლო.

თავდასხმა.

ქუთაისის ოლქის სასამართლოს პროკურორმა დეპეშით აცნობა იუსტიციის მინისტრს, რომ ქრისტეშობისთვის 17-ს ღამით ს. ხრესილში მოვაჭრე კაკულია აკოფოვს თავს დაესხნენ ავაზაკები, რომლებმაც გაძარცვის შემდეგ ყუმბარებით და რევოლვერებით მძიმედ დასჭრეს აკოფოვი. ავაზაკთა შესაპყრობლად სასტიკი ზომებია მიღებული კვლევა ძიება სწარმოებს.

ახალი ამბები

გაზ. „საქართველოს“ გამოცემელი კომისია

პირველ თებერვლიდან გაზ. „საქართველოს“ გამომცემლობა იკისრა, თანახმად თბილისის გაჯარ-მრეწველთა დეპუტაციისა, საკანცელარიო კომიტეტში.

კომიტეტი ხთხოვს თბილისსა და სხვა ქალაქების გაჯარ-მრეწველთ გაწერიონ ეროვნებისა ამ თავითვე დაიკვეთონ მოვლის წლით გაზ. „საქართველო“ და გზამკვლ შეიტანონ ხვედრი ფული ანი ნაკლებს ახი თვისნახი. ხვლის პირველი ნიიღება: ვაზგითის კონტორაში (დამფუძნებელი კრების ქ. № 5.) ქართულ კლუბში ნიკოლოზ წერეთელთან, სამეურნეო ბანკში პ. გოთუასთან, ამიერ კავკასიის ბანკში ი. დოლოთქიფანიძესთან, ბუშკანის კუჩაზედ ალექსანდრე ძაგანელთანთან, შუა ბაზარში იოსებ გველესიანთან, რკინის გზის სადგურის რაიონში სვიაშვილების ქარხანაში—დავით კელენდაძესთან, მცირე ქართულ კლუბში დიმ. ფუნიძესთან, პლეხანოვის ქუჩაზედ სასტუმრო „ნიაგ“-ში ნოე ხომერიკისძესთან და მორკომის ქუჩაზედ სპ. ბენდუკიძესთან.

თბილისის გაჯ.-მრეწ. კომიტეტი.

მოსავალი

მოსავალი ახალ წელსა.

დღეს ივნვრის 1-ს საქართველოს მთავრობა ახალ წლის მისალოცველ მიიღებს 1 საათზე საგარეო საქმეთა სამინისტროს შენობაში.

ქართველ ხოსეთის ომის წლის თავი.

გუშინ მოშველიდეს 1 საათზე სამხედრო ტაძარში სრულიად საქართველოს კათალიკოს პატრიარქ ლეონიძეს მიერ გადახდილ იქნა პანაშვიდი ქართველ სომეხთა ომის დროს გმირულად დაღუპულ მამულიშვილთა სულის მოსახსენებლად. პანაშვიდს დაესწრო სამხედრო მინისტრი ბ. რამიშვილი, მისი ამხ. გენ. გედევანიშვილი სამხედრო სამინისტროს წარმომადგენლები და ოფიცრებული ხალხი. პანაშვიდზე სიტყვა წარმოსთქვა ქათალიკოს პატრიარქ ლეონიდემ. პანაშვიდის გადახდის შემდეგ სამხედრო მინისტრი გამოჰრძანდა ტაძრიდან და თავშეყრილ ქართველ ლაშქრის ნაწილებს შემაძრთხიტყვით ლ შემოირარა ტალღ-ცალკე დანიანკებული გუნდები ყველა ნაწილისა. ამის შემდეგ მთელმა ლაშქრმაცეროშონიალურ მარშით გაიარა სამხედრო მინისტრის წინ პარადს ხელმძღვანელობდა გენ. ი. გედევანიშვილი პარადი ნაშუადღევის 1 ნახ, ხათზე დამთავრდა.

სახელმწიფო ქონების გატაცება.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს აცნობებენ, რომ ნეიტრალურ ზონაში სანაინის რაიონში გაბშირდა სახელმწიფო რკინის გზის მასალების მოპარვა. სამინისტრომ შეკითხვა გაუგზავნა ამის შესახებ ნეიტრალურ ზონის კომისარს.

იუსტიციის სამინისტროში.

სამხედრო სავანგებო სასამართლო სამტრედიაში.

ქუთაისის ოლქის სასამართლოს პროკურორმა დეპეშით აცნობა იუსტიციის მინისტრს, რომ სამტრედიაში პალატის პროკურორის წინადადებით, დაარსდა სამხედრო სავანგებო სასამართლო.

თავდასხმა.

ქუთაისის ოლქის სასამართლოს პროკურორმა დეპეშით აცნობა იუსტიციის მინისტრს, რომ ქრისტეშობისთვის 17-ს ღამით ს. ხრესილში მოვაჭრე კაკულია აკოფოვს თავს დაესხნენ ავაზაკები, რომლებმაც გაძარცვის შემდეგ ყუმბარებით და რევოლვერებით მძიმედ დასჭრეს აკოფოვი. ავაზაკთა შესაპყრობლად სასტიკი ზომებია მიღებული კვლევა ძიება სწარმოებს.

სხვა და სხვა ამბები

1897 წლებში დაბადებულნი.

სამხედრო სამინისტროს განზრახული აქვს ამა წლის იანვარში დაითხოვოს სამხედრო სამსახურიდან ყველა დაბადებულნი 1897 წელში, რომელთაც უკვე შესრულებული აქვთ დამფუძნებელ კრების მიერ 1919 წლის 31 ივლისს გამოცემულ „სამხედრო ბეგრისა და შეიარაღებულ ძალთა შეკვეთის“ კანონში აღნიშნული ნამდვილი სამსახური ვადა.

სამხედრო მინისტრმა შეამდგომლობა აღძრა მთავრობის წინაშე დაინიშნოს სენატორის რგვეიშია გამოსარკვევად ის ადგილი სახსნელია. აგრეთვე არა ნაკლებ შთაბეჭდილებას მოახდენ მისი პროპაგანდული იდეები, როდესაც გაიგებენ, რომ ოგრედის მოლაპარაკებაც ჰქონია ლიტვინოვთან პოლიტიკურ საკითხების შესახებ.

გლეხანეთი

ბულგარეთი და ხალხრძნეთი

ბულგარეთის პრემიერ-მინისტრმა სტამბულისკიმ მიმართა ვენიზელოსს წერილით, რომელშიაც სტამბულისკი გამოსთქვამს სურვილს ბულგარეთსა და საბერძნეთს შორის კეთილ-მეზობლური ურთიერთობის დამყარების შესახებ. ამ მიზნის მისაღწევად, ზოგიერთ ავტორიტეტულ წყაროების გადმოცემით, სტამბულისკი საჭიროდ სთვლის საბერძნეთის—მხრივ ფრაკიის საკითხში დათმობას. ვენიზელოს სტამბულისკის წერილი არ დაუტოვებია უპასუხოდ, მაგრამ წყაროდან მინაარსი არჯინ არ იცის. ეს კი ცხადია, რომ სტამბულისკისა და ვენიზელოსს შორის შეხვედრა შეუძლებელია.

ახალი ამბები

გაზ. „საქართველოს“ გამოცემელი კომისია

პირველ თებერვლიდან გაზ. „საქართველოს“ გამომცემლობა იკისრა, თანახმად თბილისის გაჯარ-მრეწველთა დეპუტაციისა, საკანცელარიო კომიტეტში.

კომიტეტი ხთხოვს თბილისსა და სხვა ქალაქების გაჯარ-მრეწველთ გაწერიონ ეროვნებისა ამ თავითვე დაიკვეთონ მოვლის წლით გაზ. „საქართველო“ და გზამკვლ შეიტანონ ხვედრი ფული ანი ნაკლებს ახი თვისნახი. ხვლის პირველი ნიიღება: ვაზგითის კონტორაში (დამფუძნებელი კრების ქ. № 5.) ქართულ კლუბში ნიკოლოზ წერეთელთან, სამეურნეო ბანკში პ. გოთუასთან, ამიერ კავკასიის ბანკში ი. დოლოთქიფანიძესთან, ბუშკანის კუჩაზედ ალექსანდრე ძაგანელთანთან, შუა ბაზარში იოსებ გველესიანთან, რკინის გზის სადგურის რაიონში სვიაშვილების ქარხანაში—დავით კელენდაძესთან, მცირე ქართულ კლუბში დიმ. ფუნიძესთან, პლეხანოვის ქუჩაზედ სასტუმრო „ნიაგ“-ში ნოე ხომერიკისძესთან და მორკომის ქუჩაზედ სპ. ბენდუკიძესთან.

თბილისის გაჯ.-მრეწ. კომიტეტი.

სამხატვრო ქრონიკა

„ჯეჯილის“ დილ. კვირას, იანვრის 11-ს სახელმწიფო თეატრში იმართება სალიტერატურო დილა საყმაწვილო ჟურნალ „ჯეჯილი“-ს 30 წლის იუბილეს აღსანიშნავად. იქ. გომართველი იტყვის სიტყვას, დასდგამენ გ. ჯუნიას „მზეთუნახავს“ პოლკის: ლექსები და ბალეტი. ბილეთები იყიდება „ჯეჯილი“-ს რედაქციაში არტილერიის ქ. № 5.

ოპ-კ. უაილდის „De profundis“ ინგლისურად სთარგმნა გ. ჩარქვიანმა და დადის ასეთში.

თეატრი.

ქალაქის თვითმმართველობის სასურსათო განყოფილება უკვე შეუდგა შრომის სამინისტროს მუშათა ხასადილოს მიერ გადატანილ თეატრის მე-2-მეორის სამინისტროს მუშათა ხასადილოს. ორიოდ კაცს აძლევენ ორ გარნიტურს.

გამომცემლობა საზოგადოება თბილისში დაარსდა სთხზულ წიგნების გამომცემელი ხაზოგადოება „ვ. ეფრიკიანი და ამხანაგობა“. 1 ნახ, მილ. პანეთის ძირითადი კაპიტალით, რომელსაც შიზნად აქვს გამოსცეს ხოგიერ სწერალთა ნაწერები, ამ დღეებში გამოვა ი. ეფრიკიანის ნაწერები.

თეატრი.

დღეს:

სახელმწიფო თეატრი: დილით: „წითელი ქუდი“ და ბალეტი. საღამოთი „იდეა“.

„ტარტო“-ს დრამის დილით „ტყე“.

ახალი დიდი განკ

საქართველოს რესპუბლიკის საკრედიტო დაწესებულებათა წარმომადგენლების ყრილობის დადგენილების თანახმად თბილისში არსდება ახალი ბანკი, რომელსაც ეწოდება სახელწოდება „ცენტრო-ბანკი“—„ცენტრალური საყაჭრო-სამრეწველო ბანკი“. ამ ბანკის დაარსებაში მონაწილეობას ღებულობენ: საქართველოს რესპუბლიკის საკრედიტო დაწესებულებათა წარმომადგენლების ყრილობის საბჭო და თბილისის მსხვილი ვაჭარ-მრეწველნი. აქცია 1000 მან. ღირს; ერთს ხმას 25 აქცია ანიჭებს.

მოსახედავად ამისა, რომ წინასწარ ხელის მოწერის მიხედვით შესაძლო იყო 30.000.000 მანეთიან ძირითად თანხის შეგროვება, წესდების მიხედვით ძირითადი თანხა 20.000.000 მანეთით განისაზღვრება.

საყოველთაო ხელისმოწერა დანიშნულია 15—20 იანვარს თბილისში: სასოფლო-სამეურნეოსა, ამიერ-კავკასიისა და ევროპიულ-კავკასიის ბანკებში; პროვინციებში: საურთიერთო ნდობის საზოგადოებებში და იმ საკრედიტო და შემნახველ გამსესხებელ ამხანაგობებში, რომლებიც ბანკების საბჭოში შედიან, ბანკისთვის შენობა უკვე დაქირავებულია და ამ ჟამად სწარმოებს ხათანადო სათანადოებო მუშაობა.

იმ საკითხების შესახებ, რომელნიც დაკავშირებულია ახალი ბანკის გახსნასთან შეიძლება მიემართოს საქართველოს საკრედიტო დაწესებულებათა წარმომადგენლების ყრილობის საბჭოს თავმჯდომარეს პ. ა. გოთუას (სასოფლო სამეურნეო ბანკი) და ყრილობის საბჭოს მდივანს ქ. მხეიძეს (ამიერ-კავკასიის ბანკი).

პატარა ფელეტონი

მესტვირეული

შაირ-ლექსით მოვილოცავს,
მკითხველო, ახალი წელი.
ამ ოხერმა ძველმა წელმა
შიმშილით მომწყვიტა წელი.
ლუკმა პური დამაკლატა.
რუსეთიდგან ფქვილსა ველი.
რუსეთსაც ღმერთი გაუწყრა:
სულ გაოხრდა მინდორ-ველი,
ბოლშევიკი დათარეშობს,
ვით მშიერი ტურა-მგელი.
საქართველოს ემუქრება
დენიკინის მორიელი.
დენიკინს თვალი დაუდგა...
დაგვესია უცხოელი.
ჯერ ლემენცი შეშოვიდა,
იმას მოჰყვა ინგლისელი.
გამიკვირდა: არ მენახა.
ქაბაში შოტლანდიელი.
ევროპაში გავამგზავრეთ
ჩვენიძე და წერეთელი
ვილდებით, არ დაბრუნდა.
ჩვენი აკაკი ჩხენკელი.
ბევრი სტუმარი გვესტუმრა,
ყველას გავუღეთ კარიც.
ქართველი კაცის სიუხვე
არავისთან დასადარია.
მასპინძლებათ ვივარგებდით,
რომ არ ძვირობდეს პური...
ვაიმე, ეს რა დრო დაგვიდგა:
დამენატრა კახური.
არაყიც ხომ გაგვეძვირდა
ყვარყისი და თხვლია.
შვტი ღვინო არ იყო:
სმაზე ფიქრ ხელ იე.
რით ვაგილოცოთ კალენდარ
ფგზინაყოთ ძნელია.
გოზინაყსა ვიღა სჩივის?
შაქარი გამომელია.
მშიერ მშიერ დავწანწალებ,
ბოლშივა ვარ დათვრალია.
ეს რა ოხერი დრო არის?
კრანში არ მოდის წყალია.
ცარიელ აზარფეშითა
მოგილოცავთ ახალ წელსა.
აზარფეშასაც გავყიდი:
დავთვრები დღეიანდელ დღესა.
ვადღეგრძელებ ჟორდანიას,
მას არ ედება ბრალია,
ჩვენი ჭრი რომ ბერავი,
ღარიბი და საწყალია.
რამიშვილსაც გაუმარჯოს
ბალშევიკების მტერია.
ყველა მხართეძოზე დასცა,
ვისიც ეცა, მოერია.
ადღეგრძელოს მინისტრები,
კიდევ დამრჩა ერთი ოხი.
მთელ ევროპას შეებრძოლა
ამხანაგი გვგეკორი
მიწა-წყალი გაასწორა.
არც დავაა, აღარც ხრიკი.
გლეხ-თავადი მოარიგა
ადღეგრძელოს ხომერიკი.
ერთს მინისტრსაც მიულოცავ,
მშრომელია ის ყველაზე
შრომის და უქმე დღეების
მომწესრიგებელი ერაძე.
იტალიას გაემგზავრა
(არ გეგონოთ მხატვარია)
მინისტ ისა ამხანაგი
კოწია საბახტარია.
გვპირდება, რომ საქართველოს
მალე იცნობს იტალია.
ალაშა წუწყის, კოწია
გვატყუებს, თუ მართალია.
ახალმა წელმა გვაჩუქა
ქართველ მწერალთა კლუბია.
ია გინდა, სულო და გულო,
არაყი, ღვინო, ლუდია?
კლუბის დარბაზსა განაგებს
ცნობილი მაჩაბელია.
ხშირად ვიყლიდი მაგრამ რაღა ვქნა
ფულები გამომელია.
„ქიმერიონში“ დადიან
მწერალი მემულიშვილი.
ყველა ვახშამზე თამადობს
თვით ბენია ჩხიკვიშვილი
მასაც ულოცავ ახალ წელს
ჩვენი ქალაქის თავიც
უპრავის მოხელეებისთვის
ბეღომად აიღოს ვალია.
მკითხველო, უკაცრავად გარ:
შაირი გამომელია.
ან რაღა მეშაირება?
ჯიბა შემიქნა თხელია.
უქანქაროთა შაირი
ხომ შეტის შეტათ ძნელია.
გამომცემელო გაიკარ
ბარაქა—ჯიბეს ხვლია...
ან ამოიღე ახალი,
ან უზალთუნი ჩრგლია.

ახალდგრ მუნჯი.

პრ. მერიმე

ერთი ქალწული

(ფრანგულით)

ანდუჯარის მახლობლად ჭორწიდი იყო. სტუმრებმა მეფე პატარძალს მიაცილეს, იდღეგრძელეს კიდეც და ახლა სუფრისკენ გეშურებოდნენ. იგი ქალაქის სახლის მახლობლად მდგარ მოზრდილ ინდიხურმის ქვეშ. სტუმარ მასპინძლნი ალენიერ გუნებაზე იყვნენ. დარიც საუცხოო იდგა. ყასმინის და ფორთოხლის სურნელება სასიამოდ ეზავებოდა ათასგვარ შესაქცევართა სურნელებასა.

უეცრად, მახლობელ ტყიდან ვინმე ცხენოსანი გამოჩნდა. უცნობი მოხდენილად გადმოხტა ცხენიდან, მდგომლად მიესალმა იქ მყოფთ და ცხენს ბინა მიუჩინა.

მონადიმენი არვის მოელოდნენ, მაგრამ ესპანეთში ჯამღელიც ხომ ძვირფასი სტუმარია და მით უმეტეს საქორწინო ნადიმზე. უცნობიც ქეთილშობილს ჰგავდა. მის მისამართად თვით მეფე წარმოსდგა. შეიქმნა ჩურჩული სტუმართა შორის. კითხულობდნენ, თუ ვინ იყო უცნობი... სტუმართა შორის მყოფი ანტუჯარის ნოტარიუსი კი ადრინდელ გაფთრდა. ცდილობდა ამდგარიყო დედოფლის მახლობლად მდგარ სკამიდან—მაგრამ ამაოდ: მუხლები ეკეთებოდა. ერთი სტუმართაგანი, რომელზედაც ამბობდნენ, რომ იგი კონტრაბანდას სწყალობსო, უცებ დედოფალს მიუახლოვდა.

— იგი ქოზე მარიაა,—მოახსენა მან დედოფალს,—მე დარწმუნებული ვარ, რომ იგი ბოროტი განზრახვით არის მოსული. მას ნოტარიუსის [illegible] სჭირს. ახლა როგორ მოვიქ[illegible] ნოტარიუსი სადმე გა[illegible] მაგრამ სულ ერთია ჭ[illegible] ჰპოვის. შევიპყრათ [illegible] უეშველია მისი რაზმ[illegible] იქნება. ამასთან მას და[illegible] ხანჯალს ხომ ხელიდან ა[illegible]

— ბ-ნო ნოტარიუსო, რა[illegible] იმ ადამიანს? შეიკითხა იგი რიუსს.

— ჯერჯერობით არაფერი...

ამ დროს გაისმა ჩურჩული: ბატონს ნოტარიუსს ნაბრძანები ჰქონდა, იმ წყურვილის მოსაკლავად, მის სახლში შესულ ქოზე მარიასათვის საწამლავით შეზავებული სასმელი მიეწოდებინათ.

მოულოდნელ სტუმარზე საუბარი გაგრძელდა.

მაღე გამოჩნდა უცნობიც, შეუღთან ერთად მომავალი.

ყველასათვის ცხადი იყო, რომ იგი ქოზე მარიაა.

ქოზე მარიამ ნოტარიუსს, მის გვერდით ჩავლისას, ლომის თვალი[illegible] დახედა..

ნოტარიუსი ცახცახ[illegible]

ქოზე მარია მოხდ[illegible] პატარძალს და მის ქ[illegible] ნებართვა გამოსთხოვა.

[illegible] უარისთქმა არ შეეძლო, თ[illegible] უკმაყოფილება არ დაიჩნია.

ქოზე მარია დედოფლის და ნო[illegible] რიუსის შუა მოთავსდა. ნოტარიუსი მეტად უხეშობულად ჰპრძნობდა თავს. მას გული მისდიოდა.

ქოზე მარია დიდის თავაზით ეპყრობოდა დედოფალს. დედოფალმა აიტყო ჭიქა. ცოტა შეჰსვა და შეადგურა ქოზე მარიას მიაწოდა. ეს დიდი პატივისცემა იყო ქოზე მარიასადმი. ქოზე მარიამაც დიდის აღტაცებით ჩამოართვა დედოფალს ჭიქა და საჯაროდ შეჰბირდა, რომ იგი მზად არის გასწირა დედოფლის მსახურად და დახმარა არ დაუშვას მისი ბრძანება.

დედოფალი მოკრძალებით ჩაიბარა მის გვერდით მჯდომ საბარელ მეზობლისაკენ და შემდეგი წასჩურჩულა:

— მიყავით ერთი სიკეთე.

— ათასი ინებეთ... შესძახა ქოზე მარიამ.

— დაიფიცეთ, რომ დაიცავთ ამ ბოროტ განზრახვას, რომელიც შეიძლებელია თქვენ გაქვთ. თუ ჩემი პატივისცემა გაქვთ, დამპირდით, რომ აპატიებთ თქვენს მტრებს და ჩემს ქორწილს არ ჩამიშხამებთ.

— ბ-ნო ნოტარიუსო,—მიუბრუნდა ქოზე მარია გადაფითრებულ ნოტარიუსს, მადლობა უძღვენით ქალბატონს, მე თქვენი მოკვლა მსურდა, მაგრამ ახლა ნუღარ გეშინიანთ. მე დავრაც გერჩით. ამ სატყვებით მან ავასო ჭიქა, მიაწოდა ნოტარიუსს და ბოროტი ღიმილით დააყოლა.

— წესვით ჩემი სიძღვრძელო.

ღვინო მოწამლული არ არის... ნოტარიუსმა შესვა მაგრამ მისთვის ეს ას წინძისთვის გადაყლაპას უდრიდა.

— ახა ბატონებო, სიმხიარულე გაუმარჯოს დედოფალს!

შეჰყვირა ქოზე მარიამ, [illegible]

ЗАО «Тбилисский завод шампанских вин»

объявляет открытую подписку на акции своего предприятия.

Уставный капитал — 1 000 000 (один миллион) рублей, разделенный на 10 000 акций номинальной стоимостью 100 рублей каждая.

Подписка открывается с 1 июня 1914 г. и закрывается 1 июля того же года.

Акции выдаются на предъявителя.

Правление завода помещается в Тбилиси, Сололакская улица, собственный дом.

Директор-распорядитель Г. Ш. Церетели.

Тбилисское общество взаимного кредита

объявляет, что с 1 июня 1914 года открывает текущие счета с выдачей чеков, принимает вклады на срок и до востребования, учитывает векселя и ссуды под залог ценных бумаг.

Правление.

Из истории русско-грузинских литературных связей

(Окончание)

«Записки» Дадиани были переведены на русский язык Н. Чубинашвили и напечатаны в «Журнале Министерства народного просвещения» за 1847 год. Перевод, сделанный с французского издания, был выполнен добросовестно, но, к сожалению, не отличался литературными достоинствами. Чубинашвили, по-видимому, не знал грузинского языка, и это обстоятельство, а также спешность работы, помешали ему передать своеобразие и красоту подлинника.

Известный грузинский историк Дмитрий Бакрадзе, сам видный деятель грузинского национального движения, в своей рецензии на перевод «Записок» Дадиани писал: «Русский читатель, конечно, не получит полного представления о Дадиани, но все же перевод Чубинашвили может дать ему некоторое понятие о нравах и обычаях грузинского народа». Бакрадзе справедливо указывал, что перевод «Записок» Дадиани был бы полезен для русского читателя, если бы он был сопровожден историческими комментариями, которые помогли бы ему понять многие места подлинника.

Дмитрий Бакрадзе, сам историк по профессии, был недоволен тем, что Дадиани в своих «Записках» не дал исторического обзора развития Мингрельского княжества, не показал, как оно возникло, какие этапы прошло в своем развитии. Бакрадзе считал, что Дадиани, который был не только историком, но и политическим деятелем, должен был рассказать о том, как Мингрельское княжество, которое в XVI веке было самостоятельным государством, постепенно попало в зависимость от Турции, а затем от России. Бакрадзе писал: «Дадиани, как историк, должен был бы показать, каким образом Мингрелия, которая в XVI веке была независимым государством, постепенно потеряла свою самостоятельность и стала зависимой от Турции, а затем от России, и какие последствия имело для Мингрелии ее подданство России».

Бакрадзе, как видно из его рецензии, был недоволен и тем, что Дадиани в своих «Записках» не дал характеристики политического строя Мингрелии, не показал, какие сословия существовали в княжестве, какие права и привилегии они имели, какие повинности несли. Бакрадзе писал: «Дадиани, как мингрельский князь, должен был бы сказать, какие права имели князья, дворяне, крестьяне, какие повинности несли крестьяне, какие права имели они, какие повинности несли они по отношению к князьям, дворянам, церкви, какие права имели князья, дворяне, церковь по отношению к крестьянам, какие повинности несли они по отношению к князьям, дворянам, церкви».

Бакрадзе справедливо указывал, что Дадиани, который был не только историком, но и политическим деятелем, должен был рассказать о том, как Мингрельское княжество, которое в XVI веке было самостоятельным государством, постепенно попало в зависимость от Турции, а затем от России, и какие последствия имело для Мингрелии ее подданство России.

Бакрадзе писал: «Дадиани, как историк, должен был бы сказать, какие права имели князья, дворяне,